

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2014

ΜΑΘΗΜΑ: Ιστορία

ΧΡΟΝΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ: 2 ώρες

ΤΑΞΗ: Α΄

ΒΑΘΜΟΣ:.....

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 6.6.2014

ΥΠ/ΦΗ ΚΑΘ/ΤΗ:.....

Επώνυμο και όνομα:.....Τμήμα:..... Αρ.....

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από 6 σελίδες.

Όλες οι ερωτήσεις να απαντηθούν στα φύλλα εξέτασης.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ Να απαντήσεις υποχρεωτικά και τις δύο (2) ερωτήσεις.

1. Να συσχετίσεις τους όρους της στήλης Α με αυτούς της στήλης Β, γράφοντας στα φύλλα εξέτασής σου τα κεφαλαία γράμματα της στήλης Α και δίπλα από το κάθε γράμμα τον αντίστοιχο αριθμό που ταιριάζει της στήλης Β.
(4Χ0.5 μον. = 2 μον.)

Προσοχή: Στη στήλη Β περισεύει ένας όρος.

Στήλη Α

- Α. Ζιγκουράτ
- Β. Γραμμική Β
- Γ. Σταυρόσχημα ειδώλια
- Δ. Πυραμίδες

Στήλη Β

- 1. Μυκηναϊκός πολιτισμός
- 2. Κύπρος
- 3. Αίγυπτος
- 4. Μινωικός πολιτισμός
- 5. Μεσοποταμία

2. Να προσδιορίσεις αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι **σωστό ή λάθος**, γράφοντας στα φύλλα εξέτασής σου τη λέξη "ΣΩΣΤΟ" ή "ΛΑΘΟΣ" δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.
(8 Χ0,25 μον. = 2 μον.)

- 1. Στην παλαιολιθική εποχή ο άνθρωπος ήταν γεωργός και κτηνοτρόφος.
- 2. Τα πιο γνωστά έργα της Κυκλαδικής τέχνης είναι τα μαρμάρινα ειδώλια.
- 3. Οι Έλληνες στον Β΄ Αποικισμό πήγαν στα παράλια της Μ. Ασίας.
- 4. Ο Κώδικας του Χαμουραμπί ήταν πολύ αυστηρή νομοθεσία.
- 5. Ο Μέγας Αλέξανδρος προσπάθησε να ενώσει τους λαούς της Ασίας με τους Έλληνες.
- 6. Οι Μυκηναίοι ήταν οι πρώτοι Έλληνες που ήρθαν στην Κύπρο.
- 7. Απέλλα ήταν η γενική συνέλευση όλων των Αθηναίων.
- 8. Στον νεολιθικό οικισμό της Χοιροκοιτίας βρέθηκαν πολλοί θολωτοί τάφοι.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Από τις τρεις (3) ερωτήσεις του δεύτερου μέρους να απαντήσεις **ΜΟΝΟ** στις δύο (2).
Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με τρεις (3) μονάδες.

1. Να εξηγήσεις με συντομία τα πιο κάτω:

α. **Κυκλώπεια τείχη** (ποιου πολιτισμού, πού κτίζονταν, χαρακτηριστικό) (Μον. 1)

β. **Είλωτες** (ποιοι ήταν; πού έζησαν; ποιες υποχρεώσεις είχαν;) (Μον. 1)

γ. **Μάχη του Μαραθώνα** (αντίπαλοι λαοί, αποτέλεσμα, σημασία) (Μον. 1)

2. Ο αρχαίος ιστορικός Ηρόδοτος χαρακτήρισε την Αίγυπτο ως « δώρο του Νείλου ».
Να αναπτύξεις σε **μία παράγραφο τρία στοιχεία** που να δικαιολογούν τον πιο πάνω χαρακτηρισμό του Ηρόδοτου. (Μον. 3)

3. Να παρατηρήσεις προσεκτικά την πιο κάτω εικόνα, που δείχνει ένα μινωικό ανάκτορο όπως διασώθηκε μέχρι σήμερα. Στη συνέχεια να αναφέρεις **δύο (2) ανακτορικά κέντρα** του Μινωικού πολιτισμού και να περιγράψεις ένα μινωικό ανάκτορο, κάνοντας αναφορά σε **τέσσερα (4)** στοιχεία αρχιτεκτονικής των ανακτόρων. (Μον. 3)

Αεροφωτογραφία μινωικού ανακτόρου όπως είναι σήμερα.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Από τις τρεις (3) ερωτήσεις του τρίτου μέρους να απαντήσεις **ΜΟΝΟ** στις **δύο (2)**.

Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με τρεις (3) μονάδες.

1. Αφού μελετήσεις προσεκτικά τις πιο κάτω πηγές, οι οποίες αναφέρονται σε δύο μέτρα – νόμους του Κλεισθένη, **να εξηγήσεις τα δύο αυτά** νομοθετικά μέτρα του Κλεισθένη και να γράψεις τη **σημασία** που είχε το καθένα για τη **Δημοκρατία**.
(Μον. 3)

Όστρακα με ονόματα γνωστών προσώπων της Αρχαίας Αθήνας
Μουσείο Αγοράς, Αθήνα

Εξαιτίας αυτών ο λαός εμπιστεύτηκε τον Κλεισθένη. Μετά, ως επικεφαλής του λαού, τον τέταρτο χρόνο απ' την ανατροπή των τυράννων, την περίοδο δηλαδή που ήταν άρχοντας ο Ισαγόρας, διαίρεσε αδιακρίτως όλους τους πολίτες σε δέκα φυλές αντί για τις παλιότερες τέσσερις, θέλοντας έτσι να τους αναμείξει για να μπορούν περισσότεροι να έχουν μερίδιο στη διακυβέρνηση του κράτους. Απ' αυτό προήλθε η φράση: "δεν πρέπει να διακρίνουν τις φυλές", που λέγεται σε όσους θέλουν να εξετάσουν την καταγωγή ενός ανθρώπου.

Αριστοτέλης, Αθηναίων Πολιτεία, 21.1-6 Προς τη Δημοκρατία-Κλεισθένης

2. Να μελετήσεις προσεκτικά την πιο κάτω πηγή και με βάση τις ιστορικές σου γνώσεις να απαντήσεις τα ερωτήματα **α , β και γ** που ακολουθούν:
- α. Σε ποια μάχη των Περσικών πολέμων αναφέρεται η πιο κάτω πηγή και ποιοι ήταν οι **αρχηγοί** των αντίπαλων παρατάξεων; (Μον. 1)
- β. Να περιγράψεις τα **γεγονότα** και την **κατάληξη** της συγκεκριμένης μάχης. (Μον.1)
- γ. Ποια **σημασία** πιστεύεις ότι είχε αυτή η μάχη για τους Έλληνες; Να δικαιολογήσεις την απάντησή σου. (Μον. 1)

«Να ποιοι απ' τους Έλληνες βρίσκονταν σ' αυτό τον τόπο και καρτερούσαν τον Πέρση, τριακόσιοι βαριά οπλισμένοι Σπαρτιάτες [...] κι από τη Βοιωτία εφτακόσιοι Θεσπιείς.

Εκεί λοιπόν που ο βασιλιάς βρισκόταν σε αμηχανία, πώς να αντιμετωπίσει την κατάσταση που δημιουργήθηκε, ήρθε σε συνεννοήσεις μαζί του ο Εφιάλτης, ο γιος του Ευρυδήμου, από τη Μαλίδα, και, προσδοκώντας ν' αποκομίσει κάποια μεγάλη αμοιβή από τον βασιλιά, του μαρτύρησε το μονοπάτι που διέσχιζε το βουνό.»

Ηρόδοτος, 8.Α, Ζ. 202,213. Ηροδότου Ιστορίες, Β' Γυμνασίου, Ο.Ε.Δ.Β., Αθήνα.

3. Να μελετήσεις προσεκτικά τις πιο κάτω εικόνες και με βάση τις ιστορικές σου γνώσεις να απαντήσεις τα ερωτήματα **α** και **β** που ακολουθούν:

α. Πώς ονομάζονται τα αγάλματα στις παρακάτω εικόνες και ποια εποχή δημιουργήθηκαν; (Μον. 1)

β. Να γράψεις **τέσσερα (4)** χαρακτηριστικά για κάθε έναν τύπο αγάλματος, όπως φαίνονται στις εικόνες **α** και **β**. (Μον. 2)

Εικόνα α

Εικόνα β

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

Από τις τρεις (3) ερωτήσεις του τέταρτου μέρους να απαντήσεις **ΜΟΝΟ στις δύο (2)**. Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με δύο (2) μονάδες.

1. Να περιγράψεις ένα σπίτι του νεολιθικού οικισμού της Χοιροκοιτίας, κάνοντας αναφορά στο αρχιτεκτονικό σχέδιο (σχήμα και εσωτερική διαρρύθμιση) και τα υλικά κατασκευής.
(Μον. 2)
2. Αφού μελετήσεις προσεκτικά την πιο κάτω πηγή να απαντήσεις τα ερωτήματα που ακολουθούν :
 - α. Ποιος παράγοντας, **που αναφέρεται στην πηγή**, επηρέασε σημαντικά την εγκατάσταση των Μυκηναίων στην Κύπρο;
(Μον. 1)
 - β. Να εξηγήσεις **δύο (2) στοιχεία (παραδείγματα) από την πηγή** με τα οποία φαίνεται ο εξελληνισμός της Κύπρου από τους Μυκηναίους.
(Μον. 1)

Οι Μυκηναίοι – Αχαιοί στην Κύπρο

Όμως γύρω στα 1400 οι πολιτικές εξελίξεις στο χώρο του Αιγαίου επηρέασαν άμεσα την Κύπρο, το ίδιο την επηρέασαν και κατά τα τέλη του 13ου αιώνα. Τα μεγάλα αστικά κέντρα της Πελοποννήσου, όπως οι Μυκήνες και η Πύλος πέφτουν σε παρακμή, πιθανώς εξαιτίας κάποιας φυσικής συμφοράς, και οι κάτοικοί τους φεύγουν προς την Ανατολή αναζητώντας νέες πατρίδες. Πολλοί απ' αυτούς εγκαταστάθηκαν στις πόλεις της Κύπρου που τους ήταν γνωστές από τους προηγούμενους εμπόρους και τεχνίτες Μυκηναίους. Μαζί τους φέρνουν τους κεραμικούς ρυθμούς που επικρατούσαν στην Πελοπόννησο, και ασφαλώς στοιχεία της δικής τους θρησκείας. Η διείσδυση αυτή των Μυκηναίων (που συνήθως τους αποκαλούμε Αχαιούς, όπως τους αποκαλεί και ο Όμηρος) θα ήταν βέβαια βαθμιαία και θα κράτησε ένα περίπου αιώνα. Οι Μυκηναίοι εγκαθίστανται στην Έγκωμη, στο Κίτιο, στην Παλαίπαφο, στο Παλαιόκαστρο, ακόμη και στην περιοχή της Λευκωσίας. Στους περισσότερους από τους χώρους αυτούς έχτισαν οχυρά, «κυκλώπεια τείχη» πάχους 2,50 περίπου μέτρων.

Β. Καραγιώργης, Αρχαία Κύπρος / Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης

- 3.** Το 499 π. Χ. ο Ονήσιλος ανέβηκε στον θρόνο της Σαλαμίνας και ξεσήκωσε τους Κύπριους σε επανάσταση εναντίον των Περσών.
Να αναφέρεις **δύο (2) λόγους** για τους οποίους επαναστάτησε ο Ονήσιλος και **δύο (2) συνέπειες** που είχε για τους Κύπριους η αποτυχία της επανάστασης.

(Μον. 2)

Ο Διευθυντής

ΙΑΚΩΒΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ